

Suomenkielinen tiivistelmä:

Seksuaalisella myöntyvyydellä tarkoitetaan suostumuksellista seksuaalista toimintaa tilanteissa, joissa ei itse koe seksuaalista halua. Lisäksi seksuaalinen myöntymisen tapahtuu ilman ulkopuolista painostusta. Seksuaalinen myöntyvyys on yleistä intiimisuhteissa ja sillä voi olla sekä positiivisia että negatiivisia seurauksia hyvinvoinnille. Kuitenkin aiempaa tutkimusta siitä, mikä voisi olla näiden vaihtelevien seurausten taustalla, on vähäisesti. Tässä tutkimuksessa selvitettiin, onko seksuaalinen painostus nykyiseltä kumppanilta yhteydessä seksuaalisesta myöntymisestä koettuihin seurauksiin ottaen huomioon, että seksuaalista painostusta sisältävät tilanteet ovat erillisiä seksuaalista myöntyvyyttä sisältävistä tilanteista. Lisäksi tutkittiin, ovatko yksilön aiemmat ei-suostumukselliset seksuaaliset kokemukset yhteydessä seksuaalisesta myöntymisestä koettuihin seurauksiin. Myös päämuuttujien, sukupuolen ja suhdetyypin välisiä yhdysvaikutuksia tarkasteltiin.

Tutkimuksessa hyödynnettiin 885 osallistujasta koostuvaa suomalaista väestöpohjaista otosta. Osallistujat olivat 18–50-vuotiaita ja joko sitoutuneessa tai tapailu-/seksisuhteessa. Aineiston analysointiin käytettiin kahta hierarkkista monimuuttujaregressiota, joista toisessa tarkasteltiin seksuaalisesta myöntymisestä koettuja negatiivisia seurauksia ja toisessa koettuja positiivisia seurauksia. Muuttujat selittivät keskiuuren-suuren osuuden (23 %) seksuaalisesta myöntymisestä koettujen negatiivisten seurausten vaihtelusta ja pienen osuuden (2 %) koettujen positiivisten seurausten vaihtelusta. Seksuaalinen painostus kumppanilta oli vahvimmin yhteydessä seksuaalisesta myöntymisestä koettuihin seurauksiin kummassakin mallissa. Korkeampi määrä seksuaalista painostusta kumppanilta oli yhteydessä korkeampiin seksuaalisesta myöntymisestä koettuihin negatiivisiin seurauksiin ja alhaisempiin koettuihin positiivisiin seurauksiin. Useammat ja/tai vakavammat aiemmat ei-suostumukselliset seksuaaliset kokemukset olivat yhteydessä ainoastaan korkeampiin seksuaalisesta myöntymisestä koettuihin negatiivisiin seurauksiin. Muuttujien välisiä yhdysvaikutuksia ei noussut esiin.

Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että etenkin seksuaalinen painostus kumppanilta myöntyvyyttä sisältävien tilanteiden ulkopuolella tulisi olla keskiössä käsitellessä seksuaalista myöntyvyyttä kliinisessä kontekstissa, sillä tämä saattaa altistaa seksuaalisen myöntymisen negatiivisille seurauksille. Kliinikoiden tulisi pyrkiä tunnistamaan seksuaaliseen painostukseen liittyviä kokemuksia asiakastyössä ja käsitellä keskustelua seksuaalisten halujen eriparisuudesta tai seksuaalisesta myöntyvyydestä tämä huomioiden. Tässä tutkimuksessa havaituista yhteyksistä voisi saada kattavampaa tietoa hyödyntämällä jatkotutkimuksissa päiväkirjapohjaisia pitkittäisasetelmia tai tarkastelemalla mahdollisia moderaattorivaikutuksia, kuten välttämismotiiveja tai heikentynyttä seksuaalista päätöksentekoa.

Asiasanat: seksuaalinen myöntyvyys, seksuaalinen painostus, seksuaalinen suostumus, seksuaalinen väkivalta, seksuaalisen myöntymisen seuraukset, intiimisuhteet, seksikumppanit